

Sygn. akt IC 750/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2015r.

Sąd Rejonowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący: SSR Joanna Kończyk

Protokolant: E. B.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 października 2015 r. w S. sprawy

z powództwa K. Ł. (Ł.)

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę

I. oddala powództwo,

II. zasądza od powoda K. Ł. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 2417 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. nakazuje ściągnąć od powoda K. Ł. na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 411,29 zł (czterysta jedenaście złotych 29/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych-wydatków.

Sygn. akt I C 750/14

UZASADNIENIE

Powód K. Ł., reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. w S. kwoty 37.207,00 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 stycznia 2014 r. do dnia zapłaty i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik powoda wskazał, że powód dochodzi od pozwanego należnego odszkodowania z tytułu uszkodzenia będącego własnością powoda samochodu marki M. (...) z polisy AC powoda ubezpieczonego u pozwanego, z odsetkami ustawowymi naliczanymi po upływie 30 dni od dnia zgłoszenia szkody. W dniu 6 grudnia 2013 r. na terenie Holandii doszło do uszkodzenia samochodu będącego własnością powoda. Kierującym pojazdem był M. K. (1). Samochód był przez powoda zakupiony dla celów prywatnych i nie był od niego odliczony podatek VAT. W toku postępowania likwidacyjnego pozwane Towarzystwo przeprowadziło oględziny pojazdu, sporządziło kalkulację naprawy na kwotę 37207 zł, odmówiło wypłaty odszkodowania najprawdopodobniej z uwagi na pierwotnie błędne wskazanie przez powoda osoby kierującej tj K. K. (1), w miejsce M. K. (1), co zostało skorygowane i wyjaśnione w toku postępowania likwidacyjnego. Powód kwestionuje zarówno decyzję ubezpieczyciela o odmowie wypłaty odszkodowania, jak również ustaloną przez pozwanego wysokość odszkodowania.

W odpowiedzi na pozew **pozwany (...) S.A. w S.** reprezentowany przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwany podniósł, że nie kwestionuje, iż łączy go z powodem umowa ubezpieczenia AC na okres obejmujący miesiąc grudzień 2013 r., której przedmiotem ubezpieczenia był samochód marki M. (...) nr rej (...). Składka miała być płatna w czterech

ratach, przy czym powód zapłacił tylko dwie pierwsze raty. Stąd w przypadku uwzględnienia powództwa pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut potrącenia wierzytelności powoda z wierzytelnością wzajemną pozwanego z tytułu trzeciej i czwartej raty składki w łącznej wysokości 3.656 zł. Suma ubezpieczenia została określona w wartości brutto z serwisowym systemem rozliczania szkód częściowych. Do umowy zastosowanie mają OWU o kodzie (...). Zdaniem pełnomocnika pozwanego powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Powód nie udowodnił, aby miało miejsce zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową. Powód na etapie postępowania likwidacyjnego skłamał, skłamał również zgłaszając zdarzenie na Policji w Holandii, to z kolei podważa wiarygodność jego oświadczeń w pozostałym zakresie. Z uwagi na sprzeczność oświadczenia powoda co do okoliczności powstania szkody-również na podstawie § 40 ust.1 pkt 5 i pkt 6 w zw. z § 43 (...)01/13 powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Pełnomocnik pozwanego oświadczył również, że z daleko posuniętej ostrożności procesowej pozwany kwestionuje również powództwo co do wysokości, wskazując, że powód nie przedłożył faktur za naprawę pojazdu, stąd mimo przyjętego serwisowego systemu rozliczania szkód częściowych, wysokość ewentualnego świadczenia można ustalać co najwyżej w wariantcie kosztorysowym, zgodnie z § 25 OWU. W świetle zawartej umowy ubezpieczenia brak również podstaw do świadczenia z tytułu ewentualnego ubytku wartości rynkowej pojazdu po wypadku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. Ł. jest właścicielem samochodu osobowego marki M. (...) nr rejestracyjny (...), rocznik 2011. K. Ł. kupił ten pojazd w stanie uszkodzonym, sprowadzony z terenu USA, i zarejestrował ten pojazd na terenie Polski w dniu 15 października 2013 r.

bezsporne, a nadto fotokopia dowodu rejestracyjnego k. 224

K. Ł. w dniu 17 października 2013 r. zawarł z (...) S.A. w S. umowę ubezpieczenia Autocasco stanowiącego jej własność samochodu osobowego M. (...) o nr rej. (...) na okres od dnia 17 października 2013 r. do dnia 16 października 2014 r. w wariantcie serwisowym ze zniesieniem udziału własnego. Sumę ubezpieczenia strony określiły na 148.073 zł brutto. Część umowy stanowiły Ogólne Warunki Ubezpieczenia (...) Mechanicznych od U. Zniszczenia lub Uszkodzenia (Autocasco) Należących do Klientów Indywidualnych z dnia 16 września 2013 r. (dalej jako OWU)

bezsporne, a nadto polisa k. 14, OWU k. 35-38

W dniu 8 grudnia 2013 r. K. Ł. przez Internet zgłosił (...) S.A. w S., iż w dniu 6 grudnia 2013 r. około godziny 01:00-01:59 w miejscowości Z. w Holandii został uszkodzony stanowiący jego własność samochód marki M. (...) nr rejestracyjny (...). K. Ł. podał, iż samochód stał w nocy z czwartku na piątek na parkingu przy ulicy (...) w miejscowości Z. w Holandii. Około 10 zauważono wybitą przednią prawą szybę od strony pasażera oraz uszkodzony środek oraz brak lusterka wstecznego. K. Ł. podał, iż uszkodzeniu uległy fotele i tapicerka, kierownica, podłokietnik, podsufitka, licznik, klimatronik, radio, wyświetlacz, deska rozdzielcza i schowek. Do zgłoszenia szkody K. Ł. załączył zgłoszenie drogą elektroniczną w dniu 6 grudnia 2013 r. o godz. 18.02 policji w Holandii zdarzenia polegającego na uszkodzeniu pojazdu marki M. (...) nr rejestracyjny (...), z którego wynikało, że zgłaszającym zdarzenie jest K. K. (1).

dowód: zgłoszenie szkody 229-231, wydruk zgłoszenia zdarzenia Policji k. 206-210, tłumaczenie dokumentów z języka niderlandzkiego k. 258-261

W toku postępowania likwidacyjnego pracownik ubezpieczyciela przeprowadził oględziny samochodu marki M. (...) należącego do K. Ł.. Ubezpieczyciel na podstawie oględzin pojazdu marki M. (...) nr rejestracyjny (...) sporządził protokół szkody, w którym oszacował wysokość należnego K. Ł. odszkodowania na kwotę 37.207,67 zł.

dowód: protokół szkody z kalkulacją kosztów naprawy k. 9-13

Po zgłoszeniu się pracownika (...) S.A. w S. do K. K. (1) w celu ustalenia okoliczności szkody, K. K. (1) poinformował pracownika ubezpieczyciela, że w rzeczywistości nie był w posiadaniu samochodu stanowiącego własność K. Ł., nie

wie w jakich okolicznościach powstała szkoda, a swoje dane jako posiadacza pojazdu zgodził się udostępnić na prośbę K. Ł., który jest jego wieloletnim i dobrym znajomym.

Dowód zeznania świadka K. K. (1) k. 248-249

Po uzyskaniu informacji przez pracownika ubezpieczyciela od K. K. (1) dokonał on rozpytania K. Ł. na okoliczność zaistnienia szkody. Wówczas K. Ł. powiedział, iż użyczył samochód M. K. (2), którego zna ze wspólnych imprez i który zamieszkuje i pracuje w Holandii. M. K. (2) poinformował go telefonicznie, iż samochód został uszkodzony i nie chciał, by podawać jego dane przy zgłoszeniu szkody. Wówczas K. Ł. postanowił podać dane K. K. (1) po uzyskaniu jego zgody. Decyzją z dnia 23 stycznia 2014 r. (...) S.A. w S. odmówiło wypłaty odszkodowania K. Ł. za uszkodzenia pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...), uzasadniając swoją decyzję naruszeniem przez K. Ł. § 42 ust. 1 OWU.

Dowód: decyzja k.8, protokół rozpytania w aktach szkody k. 144-150

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Bezsporne było między stronami, że zawarły umowę ubezpieczenia Autocasco pojazdu marki M. (...) o nr rej. (...), stanowiącego własność powoda. Powód wystąpił z roszczeniem z łączącej strony umowy, kwestionując zarówno wydanie przez pozwanego decyzji o odmowie wypłaty świadczenia z umowy ubezpieczenia, jak również ustaloną przez pozwanego w toku postępowania likwidacyjnego wysokość odszkodowania. Pozwany zakwestionował powództwo co do zasady, argumentując, że powód nie wykazał zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego, a zgodnie z zasadą rozkładu ciężaru dowodu, to na nim spoczywał obowiązek udowodnienia, że zaistniało zdarzenie, które powodowałoby odpowiedzialność umowną pozwanego.

Podstawą prawną niniejszego powództwa stanowiły w pierwszej kolejności postanowienia łączącej strony umowy, w tym stanowiące integralną część tej umowy Ogólne Warunki Ubezpieczenia Autocasco z dnia 16 września 2013 r. W zakresie nieuregulowanym postanowieniami umownymi miały zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego, w tym dotyczące umowy ubezpieczenia.

Podkreślić należy, że zapisy łączącej strony umowy, w tym OWU były jasne, jednoznaczne, nie sprawiały trudności interpretacyjnych. Zawierając umowę z pozwanym, K. Ł. potwierdził, że zapoznał się z ich treścią i zaakceptował je (vide polisa k. 8). Zgodnie z § 40 OWU do obowiązków ubezpieczonego należy dostarczenie E. H. dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wnioski o wypłatę odszkodowania bądź niezwłoczne powiadomienie o niemożności dostarczenia tych dokumentów, aktywna współpraca i umożliwienie E. H. wyjaśnienia wszelkich okoliczności powstania szkody, ustalenia jej rozmiaru i rodzaju. Przepis § 43 OWU stanowi, iż w przypadku niedopełnienia przez Ubezpieczonego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków wymienionych w § 39-42 E. H. odmawia wypłaty odszkodowania w całości lub odpowiedniej części w zależności od tego w jakim stopniu niedopełnienie tych obowiązków miało wpływ na ustalenie przyczyny wypadku, okoliczności wypadku, rozmiaru szkody lub wysokości odszkodowania.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na dowodach z dokumentów, w tym dokumentów postępowania likwidacyjnego, których wiarygodność nie była kwestionowana, ani nie budziła wątpliwości Sądu.

Rzetelna, fachowa i w pełni odpowiadająca na zakresloną przez Sąd tezę dowodową jest również wydana w sprawie opinia biegłego z zakresu wyceny szkód komunikacyjnych I. S. (k. 295-305). Opinia ta nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka K. K. (1) (k.248-249), z których wynika, że został poproszony przez powoda o udostępnienie swoich danych osobowych, co uczynił, gdyż powód jest jego bardzo dobrym kolegą i zapewnił go, że to nie będzie nic niezgodnego z prawem. Świadek zeznał, że nic nie wie o okolicznościach szkody, powód nie informował

go o tych okolicznościach i gdy przyszedł do świadka przedstawiciel ubezpieczyciela pytając o okoliczności szkody przyznał, że nic na ten temat nie wie. Zeznania tego świadka są jasne, logiczne, spójne, nietendancyjne.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka M. K. (2) (k.55-57) i powoda (k.268-271), gdyż są one zdaniem Sądu w świetle zasad doświadczenia życiowego nielogiczne, niespójne, nadto częściowo nie korespondują ze sobą. Świadek M. K. (2) i powód nie potrafili wskazać kiedy i w jakich okolicznościach się poznali, a charakter ich relacji, tak jak opisał ją powód, był okazjonalny i nieregularny. Świadek nie potrafił jednoznacznie wskazać kiedy przyjechał uszkodzonym samochodem do Polski, czy było to tego samego dnia, czy następnego. Zaś odległość z Z. do S. to ponad 1000 km, powszechnie wiadomo, że przejechanie takiej trasy nawet autostradami zajmuje ponad 12 godzin. Świadek nie potrafił określić kiedy wyruszył w podróż do Polski. Nadto świadek podał, że z inicjatywą podania nieprawdziwych danych kierującego wyszedł powód, zaś K. Ł. zeznał, iż postanowił to zrobić, gdyż świadek bardzo go prosił, żeby nie podawać jego danych „prawie płakał”. Świadek nie potrafił opisać uszkodzeń pojazdu, choć przecież musiałby je widzieć. Świadek twierdził też, że nie pamięta jakie dane osobowe podał przy zgłoszeniu przy policję i czy te dane sobie zapisywał. W świetle powyższych zeznań, niewiarygodnie i sprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego brzmią także zeznania powoda, który podał, że użyczył świadkowi samochód, który jak wynika z dowodów z dokumentów (odpis dowodu rejestracyjnego) powód zakupił niecałe półtora miesiąca wcześniej z zamiarem odsprzedania go po pół roku. Co więcej o tym, że powód jest właścicielem samochodu marki M. (...) nr rej. (...), jak wynika z dokumentów w aktach szkody, nie wiedzieli rodzice powoda. Mimo że powód chciał odsprzedać przedmiotowy pojazd, jak zeznał, zdecydował się go użyczyć świadkowi K., gdyż ten „chciał przewieźć rzeczy do miejsca zamieszkania w Holandii”, nie ustalając ze świadkiem terminu zwrotu samochodu. Powód zeznał, że myślał, iż świadek zwróci mu samochód, gdy przyjedzie do Polski na święta Bożego Narodzenia. Z kolei świadek M. K. (3) zeznał, że gdyby nie zaistniała szkoda, użytkowałby ten samochód przez kilka lat. Ani świadek, ani powód nie wyjaśnili logicznie, dlaczego M. K. (2) nie chciał podać swoich danych zgłaszając zdarzenie na policji, bądź w toku postępowania likwidacyjnego. Twierdzenia, że świadek nie dostałby urlopu, nie mógł już przyjechać do Polski, są niewiarygodne, skoro jak zeznał, po zaistnieniu szkody odstawił powodowi samochód do Polski. Nadto zeznania powoda są sprzeczne z zeznaniami świadka K. K. (1), który zeznał, że po wizycie przedstawiciela ubezpieczyciela u świadka, zadzwonił do powoda i poinformował go o tym fakcie. Powód zaś zeznał, że nie wiedział, że przedstawiciel pozwanego był u K. K. (1) i rozmawiał z nim. Powód zeznał również, że w sprawie uzyskania danych od K. K. (1) skontaktował się z nim telefonicznie, zaś świadek zeznał, że spotkał powoda osobiście w mieście i wówczas ten poprosił go o podanie danych.

Sąd zważył, że wydruk internetowego zgłoszenia szkody policji holenderskiej nie jest dowodem na to, że zdarzenie to rzeczywiście zaistniało w okolicznościach tam opisanych. Z dokumentu tego wynika, że zgłoszenie zdarzenia nastąpiło o godzinie 18.00, a przecież zdarzenie miało zostać zauważone, jak wynikało z zeznań M. K. (2), około godziny 10.00 rano. Niezrozumiałym jest zatem, że zdarzenie zostało na policję zgłoszone dopiero po ośmiu godzinach. Nadto należy zauważyć, że zgłoszenie mogło być dokonane z każdego miejsca na świecie, w którym dostępny jest internet. Podając nieprawdziwe dane co do osoby, która miała użytkować pojazd w dacie szkody uniemożliwiono podjęcie policji jakichkolwiek dalszych czynności pozwalających ustalić okoliczności zdarzenia. Co więcej powód zgłaszając szkodę ubezpieczycielowi wskazał, że zaistniała ona między godziną 01.00-01.59. Nie sposób ustalić skąd powód miał tak precyzyjne informacje o czasie zaistnienia szkody, skoro M. K. (2) zeznał, że szkodę zauważył około 10.00 rano.

W ocenie Sądu wersja powoda co do okoliczności zaistnienia szkody jest niewiarygodna, nielogiczna, a treść zeznań powoda i M. K. (3) wskazuje, że zatajają oni część okoliczności. Ich zeznania częściowo pozostają w sprzeczności z zeznaniami K. K. (1), jak również ze sobą wzajemnie. W ocenie Sądu naiwnie brzmią zeznania powoda, że pożyczył M. K. (2) dwuletni samochód marki M., zakupiony miesiąc wcześniej z zamiarem dalszego odsprzedania go z zyskiem, ubezpieczony na ponad 148.000 zł, bo „pożyczyłby samochód każdemu koledze”. (k.270)

Zgodnie z treścią art. 187 § 1 k.p.c. pozew powinien m.in. zawierać dokładnie określone żądanie oraz przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie. Powód zatem, w razie zakwestionowania faktów przytoczonych w pozwie przez pozwanego, ma obowiązek ich udowodnienia. Powód nie zaoferował przekonujących dowodów, że szkoda rzeczywiście zaistniała w okolicznościach przez niego podanych. Powód naruszył warunki obowiązującej strony umowy (§ 40 OWU) świadomie, umyślnie podając ubezpieczycielowi nieprawdziwe okoliczności związane

z zaistnieniem szkody. Gdyby K. K. (1) nie przyznał się pracownikowi ubezpieczyciela, że nie był w posiadaniu samochodu powoda, powód nie podałby ubezpieczycielowi innych informacji. Tym samym uszkodzenia pojazdu powoda mogły powstać w innych okolicznościach faktycznych niż te przytoczone w pozwie. Sąd nie może dostosowywać podstawy faktycznej do roszczenia określonego kwotowo w pozwie. Zasądzenie zaś sumy pieniężnej, która mieści się w kwotowych granicach powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie i narusza art. 321 k.p.c. (wyrok sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27.03.2013 r. I ACa 34/13, Lex nr 1307394). Zważyć należy, co podkreśla się w piśmiennictwie, iż umowa ubezpieczenia określana jest powszechnie jako **umowa najwyższego zaufania**, od stron umowy wymaga się przede wszystkim szczególnej lojalności i zaufania w wykonywaniu zawartej umowy ubezpieczenia (D. Fuchs, Wpływ wejścia w życie przepisów tzw. pakietu ustaw ubezpieczeniowych na charakterystykę cech umowy ubezpieczenia (w:) Rozprawy prawnicze. Księga pamiątkowa Profesora Maksymiliana Pazdana, pod red. L. Ogiegły, W. Popiołka, M. Szpunara, Kraków 2005, s. 926). Ubezpieczyciel, dokonując oceny ryzyka (co ma wpływ na samo zawarcie umowy, a następnie na wysokość składki ubezpieczeniowej), opiera się w głównej mierze na informacjach dostarczonych przez ubezpieczającego. Z tego też względu konsekwencje nadużycia takiego zaufania mogą być szczególnie dotkliwe, w postaci nieważności umowy lub zwolnienia ubezpieczyciela z odpowiedzialności. Działania zaś mające na celu wywołanie wypadku ubezpieczeniowego podlegają penalizacji.

Mając na uwadze, że powód nie udowodnił, że zdarzenie przez niego zgłoszone rzeczywiście zaistniało w opisanych przez powoda okolicznościach i skutkowało powstaniem odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego, Sąd na podstawie art. 6 k.c. w zw. z art. 805 k.c. oddalił powództwo w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2417 zł, stanowiącą koszty zastępstwa procesowego-2400 zł (§ 6 pkt 5 § rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U.2013 poz. 490 t.j.ze zm.) i opłatę skarbową za pełnomocnictwo -17 zł.

Sąd nakazał również ściąganie od powoda, który przegrał proces w całości, na rzecz Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego w Słupsku kwotę 411,29 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych-wydatków, które nie znalazły pokrycia w zaliczce uiszczonej przez powoda (art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych/j.t. Dz. 2014.1025).